

พรหม (ลูกผสม) พันธุ์ วว. ๑ (Phrom TISTR 1)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
 ที่อยู่ 35 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12120
 โทรศัพท์ 02-577-9000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

พรหม พันธุ์ วว. ๑ (*Mitrephora (alba x sirikitiae)*) เป็นลูกผสมของพืชสกุลมหาพรหมที่เกิดจากการผสมข้ามชนิด ระหว่าง พรหมขาว (*Mitrephora alba* Ridl.) (แม่พันธุ์) และมหาพรหมราชินี (*Mitrephora sirikitiae* Weerasooriya, Chalermglin & R. M. K. Saunders) (พ่อพันธุ์) พัฒนาพันธุ์โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และพ่อพันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 และทำการผสมในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นกล้า 12 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2558 จากนั้นจึงปลูกทดสอบการเจริญเติบโต และตรวจสอบระยะเวลาการออกดอก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 – 2559 ในปี พ.ศ. 2559 ทำการขยายพันธุ์โดยวิธีการต่อกิ่งลูกผสมดังกล่าว ณ ฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยมี ดร. อนันต์ พิริยะภัทรกิจ สังกัดฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย พรหม(ลูกผสม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mitrephora (alba x sirikitiae)* วงศ์ Annonaceae
 ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

ราก รากเป็นระบบรากแก้ว (tap root) มีลักษณะช่วงโคนโตแล้วเรียวเล็กลงจนถึงปลาย และมีรากแขนง (lateral root) รากอ่อนสีน้ำตาลอ่อน รากแก่สีน้ำตาลเข้ม

ต้น เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก (perennial plant) ความสูงของลำต้น 2 – 3 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลอ่อน และผิวเรียบ

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปใบหอก (lanceolate) มีก้านใบ กว้าง 8 – 10 เซนติเมตร ยาว 17 – 20 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ (entire) ผิวใบเรียบเป็นมันทั้งสองด้าน แผ่นใบบาง สีเขียวค่อนข้างอ่อน

ดอก ดอกเดี่ยว มีกลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางดอก 5 – 7 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) 3 กลีบ กลีบดอก 6 กลีบ เรียง 2 ชั้น กลีบดอกชั้นนอก (outer petals) จำนวน 3 กลีบ สีขาว กว้าง 2.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 2.5 - 3 เซนติเมตร กลีบดอกชั้นใน (inner petals) จำนวน 3 กลีบ โคนกลีบดอกสีเขียวอ่อน ปลายกลีบสีชมพูโค้งติดกัน กว้าง

2.3 – 2.5 เซนติเมตร ยาว 2.7 - 3 เซนติเมตร เกสรเพศผู้ (stamen) จำนวน 115 - 125 อัน ยาว 2 – 2.3 มิลลิเมตร เกสรเพศเมีย (pistil) ลักษณะเป็นแท่ง มีขนปกคลุม มีจำนวน 9 - 12 อัน ยาว 2 – 2.5 มิลลิเมตร ปลายยอดของเกสรเพศเมีย มีลักษณะเป็น ตุ่ม (capitate stigma) สีเหลืองใส ทำหน้าที่จับละอองเรณู (pollen)

ผล

ผลกลุ่ม (aggregate) มีผลย่อย 4 – 5 ผล สีเขียว เมื่อผลแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 – 4.5 เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาลอ่อน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.6 – 0.85 เซนติเมตร

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุตั้งแต่เมล็ดงอกจนกระทั่งออกดอก 2 ปี
2. การเรียงตัวของใบค่อนข้างห่าง ทำให้ทรงพุ่มโปร่ง
3. สามารถออกดอกได้เร็ว

ลักษณะเด่น

1. ดอกมีขนาดใหญ่กว่าพรมขาว (แม่พันธุ์)
2. ออกดอกดก สามารถออกได้ดีตลอดทั้งปี
3. ดอกมีกลิ่นหอมคล้ายมหาพรหมราชินี (พ่อพันธุ์)
4. สามารถปลูกเลี้ยงเป็นไม้กระถางได้

พรม (ลูกผสม) พันธุ์ว. ๑ (Phrom TISTR 1)